

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Gînga Vitalie împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018,

adoptată asupra revizuirii depuse împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI împotriva lui Gînga Vitalie cu privire la dispunerea întoarcerii executării sumei de 5148,57 de lei, achitată în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, cu titlu de prejudiciu moral

c o n s t a t ă :

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) prin încheierea din 08 iunie 2017 a admis demersul pîrîtului Gînga Vitalie cu privire la încetarea procesului civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI împotriva lui Gînga Vitalie cu privire la dispunerea întoarcerii executării sumei de 5148,57 de lei, achitată în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, cu titlu de prejudiciu moral.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 29 septembrie 2017 a admis recursul declarat de reprezentantul Inspectoratului General al Poliției al MAI, Meleca Denis, a casat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 iunie 2017 și a remis cauza pentru rejudecare în Judecătoria Chișinău (sediul Centru), în același complet de judecată.

La 08 decembrie 2017 Gînga Vitalie a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017, rejudecarea cauzei, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 iunie 2017.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 20 februarie 2018 a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Gînga Vitalie împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017.

La 27 martie 2018 Gînga Vitalie a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, prin care solicită admiterea recursului și

casarea integrală a încheierii recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri sub formă de încheiere prin care să fie casată decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017, cu rejudecarea cauzei și menținerea încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 08 iunie 2017.

În motivarea recursului a invocat faptul, că instanța de apel nu a reținut temeiul de revizuire prevăzut la art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, conform căruia revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 425 cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Colegiul atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 20 februarie 2018, fiind expediată recurentului la 06 martie 2018 (f.d.101), însă din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul recepționării încheierii nominalizate, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca încheierea judecătorească.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gînga Vitalie urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018 prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că actul judecătoresc contestat a fost emis în concordanță cu normele de drept procedural pertinente.

Primordial, instanța de recurs consideră oportun de a învedera că în sensul

Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și redeschiderea procesului în cazurile expres prevăzute de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vădește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractablea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, revizuirea se admite numai în cazurile strict determinate de lege. Pe de altă parte, însă, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Având în vedere că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește oportun a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

Așa, în conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Analizând memoriul cererii de recurs și a cererii de revizuire se distinge că în argumentarea solicitării retractării deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie

2017 este invocat temeiul prevăzut de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă și anume faptul că, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Articolul 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia Curții de Apel Chișinău că, argumentul recurentului, precum că nu este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017 a cărei revizuire este solicitată nu poate constitui temei de revizuire în baza art. 449 lit.h) din Codul de procedură civilă.

Or, în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale ce s-ar încadra în prevederile art.449 din Codul de procedură civilă.

Mai mult, un asemenea temei nu este expres prevăzut în art.449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Cumulul ipotezelor relevate certifică în mod clar lipsa de substanță motivelor din recursul declarat de Gînga Vitalie împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018 și cu titlu de consecință a revizuirii declarate împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2017.

Circumstanța dată desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare atât a revizuirii, cât și a recursului.

Pertinentă speței Colegiul consideră și jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art.6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (*Josan v. Moldova*, nr. 37431/02, § 25; *Brumărescu v. România*, nr.28342/95, §61; *Ryabykh v. Rusia*, nr.52854/99, §52).

Din considerentele menționate supra și avînd în vedere că, încheierea instanței de apel a fost emisă cu respectarea normelor de drept pertinente, iar recurentul nu a adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării ilegalității și netemeinicii actului judecătorec recurat, Colegiul ajunge la concluzia de a

respinge recursul declarat de Gînga Vitalie și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 453 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de Gînga Vitalie.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI împotriva lui Gînga Vitalie cu privire la dispunerea întoarcerii executării sumei de 5148,57 de lei, achitată în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, cu titlu de prejudiciu moral.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan